

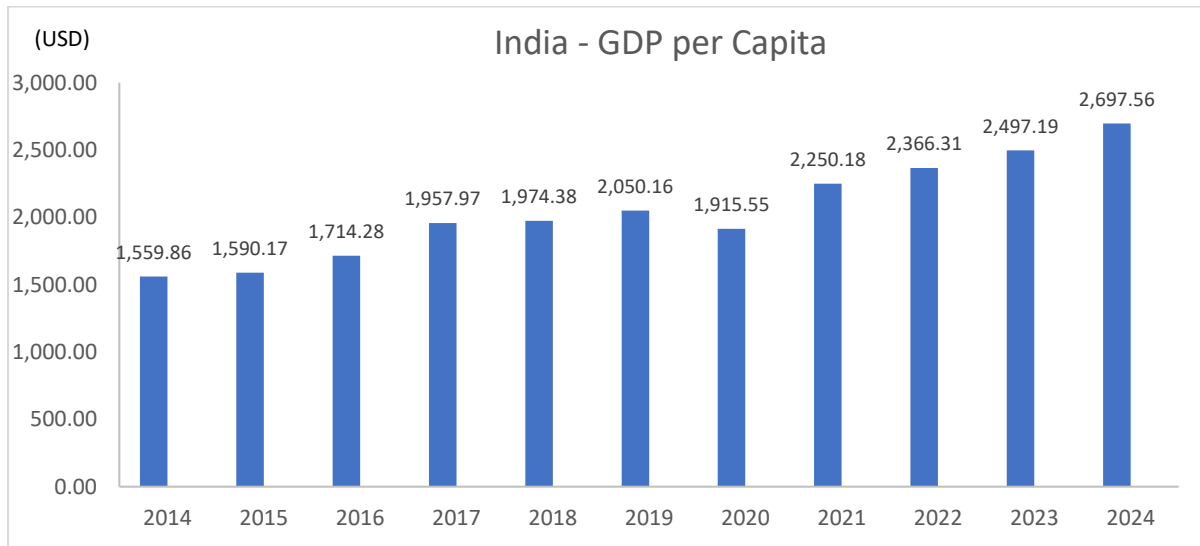
ทิศทางของกรอบนโยบายทางด้านเศรษฐกิจและการค้าของอินเดีย ภายใต้การนำของพรรค BJP (รัฐบาลนายเรนทรา โมดี) ในช่วง 2 สมัย

บทนำ

ภาพรวมของกรอบนโยบายเศรษฐกิจของพรรค BJP

ตั้งแต่พรรค Bharatiya Janata Party (BJP) เข้ารับตำแหน่งในปี 2557 กรอบนโยบายเศรษฐกิจของ BJP มุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจของอินเดีย โดยการเพิ่มอัตราการเติบโต การสร้างงาน และการส่งเสริมสถานะของอินเดียในตลาดการค้าโลก

กลยุทธ์ทางเศรษฐกิจของโมดีจึงเป็นการรวมการปฏิรูปกฎระเบียบทางธุรกิจ การขยายโครงสร้างพื้นฐาน และโครงการสวัสดิการทางตรงต่างๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทางการเงิน และคุณภาพชีวิตของประชากรชาวอินเดีย

โดยจะเห็นได้จากการปรับขึ้นของรายได้ต่อหัวของประชากรอินเดีย ซึ่งในปี 2557 อยู่ที่ประมาณ 1,599.86 เหรียญสหรัฐ ปรับเพิ่มขึ้นสูงเป็น 2,497.19 เหรียญสหรัฐ ในปี 2566 และ 2,697.56 เหรียญสหรัฐ ในปี 2567 คิดเป็นอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 72 (อ้างอิงจาก IMF) ซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิรูปทางเศรษฐกิจของอินเดีย และสภาพเศรษฐกิจโลกที่เอื้ออำนวย ทั้งนี้ หัวใจสำคัญของค้ำประกันสัญญาในการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ยังรวมถึงการปรับปรุงความเสถียรในการดำเนินธุรกิจ การควบคุมอัตราเงินเฟ้อ การลดการขาดดุลด้านการคลังและการค้า และการฟื้นฟูภาคการผลิต

การดำเนินงานในสมัยแรก (ปี 2557 - 2562)

หัวใจสำคัญและโครงการหลักในการปฏิรูป

รัฐบาลของโมดีได้เปิดตัวโครงการที่แสดงถึงความมุ่งมั่นและทะเยอทะยานในการปฏิรูปหลายโครงการ อาทิเช่น:

- **Make in India:** ซึ่งเปิดตัวในปี 2557 มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการผลิตในประเทศ ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และทำให้เกิดการจ้างงาน ซึ่งมีอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศ เป็นต้น

โดยได้ตั้งเป้าว่าจะทำให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในภาคการผลิตของอินเดียเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 16 เป็นร้อยละ 25 ภายในปี 2565 ถึงแม้ว่าอัตราการเติบโตของภาคการผลิตจะช้ากว่าที่คาดการณ์ไว้ แต่นโยบาย Make in India ก็ทำให้เกิดการเพิ่มการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) เป็นจำนวนมาก

โดยนโยบาย Make in India ได้สนับสนุนให้บริษัททั้งในประเทศและต่างประเทศจัดตั้งโรงงานผลิตในอินเดีย ตัวอย่างเช่น อุตสาหกรรมการผลิตอิเล็กทรอนิกส์พบมีการลงทุนจากบริษัทต่างประเทศจำนวนมาก อาทิ บริษัท Foxconn และบริษัท Samsung ทำให้เกิดการจัดตั้งโรงงานผลิตในท้องถิ่น ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ก็ได้รับประโยชน์จากการเข้ามาจัดตั้งโรงงานผลิตของบริษัท Kia Motors ในรัฐอานธรประเทศ

- **Skill India:** มุ่งเน้นในการให้การฝึกอบรมเสริมทักษะทางวิชาชีพให้กับชาวอินเดียจำนวนกว่าล้านราย เพื่อให้มีทักษะวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม เพิ่มโอกาสและความสามารถในการทำงานให้กับแรงงานชาวอินเดีย เพื่อให้เกิดการจ้างงานมากขึ้นและลดอัตราการว่างงาน

- **Startup India:** เป็นโครงการที่ให้การสนับสนุนผู้ประกอบการและความมีนวัตกรรม โดยการยื่นขอเสนอการลดภาษี การสนับสนุนด้านกฎระเบียบ และการช่วยเหลือทางการเงินให้กับธุรกิจ Startup เกิดใหม่

- **การยกเลิกธนบัตร:** เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2559 รัฐบาลอินเดียได้ประกาศยกเลิกการใช้ธนบัตรมูลค่า 500 รูปีอินเดีย และ 1,000 รูปีอินเดีย ซึ่งนับว่าเป็นการปฏิรูปเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะจัดการกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การฟอกเงิน และธนบัตรปลอม แม้ว่าจะเกิดผลกระทบทำให้เศรษฐกิจหยุดชะงักและเกิดการผลึกผันในระยะสั้น แต่ในระยะยาวจะเป็นเครื่องมือในการจัดการและจัดระเบียบเศรษฐกิจจนอกระบบให้ดีขึ้น แม้ว่าจะเกิดการถกเถียงกันในเรื่องดังกล่าว แต่การยกเลิกธนบัตรส่งผลให้เกิดการชำระเงินในรูปแบบดิจิทัลเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงเกิดการจัดระเบียบเศรษฐกิจจนอกระบบบางส่วน อย่างไรก็ตาม การยกเลิกธนบัตรดังกล่าวส่งผลให้ภาคธุรกิจขนาดเล็กประสบปัญหา โดยเฉพาะในกลุ่มที่ต้องพึ่งพาเงินสดเป็นหลัก

- **ภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Services Tax: GST):** เริ่มใช้ในปี 2560 โดยถือเป็นการปฏิรูปภาษีที่สำคัญที่สุดของอินเดีย ทำให้ตลาดอินเดียเป็นหนึ่งเดียว โดยใช้ระบบภาษีเดียวที่เป็นมาตรฐานแทนที่โครงสร้างภาษีเดิมที่มีความซับซ้อน โดยรวมภาษีทางอ้อมหลายประเภทเข้าสู่ระบบภาษีเดียวเพื่อลดความซับซ้อนของกฎระเบียบ

และลดต้นทุนในการดำเนินธุรกิจ

ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการค้าของอินเดียและดึงดูดการค้าดำเนินธุรกิจจากต่างประเทศ

- **โครงการ Pradhan Mantri Gramin Awaz Yojna หรือบ้านอัจฉริยะ:**

มุ่งเน้นการจัดหาที่อยู่อาศัยที่เข้าถึงได้ง่าย โดยการตั้งเป้าจะบรรลุเป้าหมาย “บ้านพักอาศัยสำหรับทุกคน” ภายในปี 2565

- **โครงการ Deendayal Upadhyaya Gram Jyoti Yojana หรือโครงการพลังงานไฟฟ้า:**

ตั้งเป้าที่จะจัดหาพลังงานไฟฟ้าสำหรับพื้นที่ชนบทให้มีไฟฟ้าเพียงพอตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อปรับปรุงการเพิ่มผลผลิตและการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี

- **โครงการ Pradhan Mantri Ujjwala Yojana:** ตั้งเป้าที่จะจัดสรรแก๊สหุงต้ม จำนวน 50

ล้านชุดให้กับกลุ่มหญิงสาวชาวบ้านที่อยู่ใต้เส้นความยากจน

เพื่อแก้ปัญหาด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้เชื้อเพลิงปรุงอาหารแบบดั้งเดิม

- **Digital India และการบริการทางการเงิน:** ตั้งเป้าส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตและบริการทางด้านดิจิทัล

มุ่งเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของอินเดีย

โดยส่งเสริมการใช้ระบบออนไลน์กับการบริหารจัดการภาครัฐ การธนาคาร

และการดำเนินธุรกรรมทางเศรษฐกิจ

ให้เกิดการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและเกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มมากขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยภายใต้โครงการ Pradhan Mantri Jan-Dhan Yojana (PMJDY) ได้มีการเปิดบัญชีธนาคารมากกว่า 470 ล้านบัญชี

เพื่อนำผู้คนหลายล้านรายเข้าสู่ระบบการเงินอย่างเป็นทางการและทำให้การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ของรัฐบาลง่ายขึ้น

ด้านนโยบายการค้าและการต่างประเทศ

1. การปรับเปลี่ยนแนวทางเจรจาการค้าสู่แบบทวิภาคี: รัฐบาลโมดีให้ความสำคัญกับข้อตกลงแบบทวิภาคีจากเดิมที่อินเดียเน้นความสัมพันธ์แบบพหุภาคี โดยเน้นสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าที่แข็งแกร่งกับประเทศอย่าง สหรัฐอเมริกา (โดยเฉพาะด้านพลังงาน และการป้องกันความมั่นคงของประเทศ) และญี่ปุ่น (ด้านการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และเทคโนโลยี)

สำหรับการจัดทำข้อตกลงแบบทวิภาคี ในช่วงสมัยแรกของรัฐบาลโมดี ได้แก่

- **ความร่วมมือด้านดิจิทัลระหว่างอินเดีย-ญี่ปุ่น (India-Japan Digital Partnership)**

ลงนาม: เดือนตุลาคม 2561

วัตถุประสงค์: มีเป้าหมายในการร่วมมือกันพัฒนาด้านระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เทคโนโลยี Internet of Thing (IoT) และเทคโนโลยีการเงิน (Financial Technology: Fintech)

กระตุ้นให้ญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและเทคโนโลยีสตาร์ทอัพในอินเดีย

สนับสนุนความเชี่ยวชาญของญี่ปุ่นในด้านการพัฒนาหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติเพื่อนำมาพัฒนาภาคการผลิตขอ

อินเดีย

โดยความร่วมมือนี้เน้นในด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและดิจิทัลมากกว่าข้อตกลงการค้าเสรีแบบดั้งเดิม

- ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างอินเดีย-เกาหลีใต้ (India-South Korea Comprehensive Economic Partnership Agreement: CEPA) (ฉบับปรับปรุง)

ลงนาม: เมื่อปี 2552

ปรับปรุง: ปี 2561

วัตถุประสงค์: การปรับปรุงครั้งนี้เน้นเรื่องการลดภาษีเพิ่มเติม และกระตุ้นการลงทุนสาขาอุตสาหกรรมหลัก และอิเล็กทรอนิกส์ในอินเดีย โดยเน้นความร่วมมือในสาขาอุตสาหกรรมหลัก ประกอบด้วย ยานยนต์ เหล็ก อิเล็กทรอนิกส์ ยาและเวชภัณฑ์

ซึ่งข้อตกลงนี้ทั้งสองฝ่ายตั้งเป้าจะผลักดันให้มูลค่าการค้าระหว่างกันเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า

หรือคิดเป็นมูลค่าประมาณ 5 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐภายในปี 2573

- ความร่วมมือด้านการค้าและการพัฒนาอินเดีย-มัลดีฟส์ (India-Maldives Trade and Development Cooperation)

ลงนาม: ปี 2561

วัตถุประสงค์: มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจของมัลดีฟส์ ส่งเสริมการส่งออกอินเดียไปยังมัลดีฟส์ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ทวิภาคีให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ข้อตกลงนี้ยังสอดคล้องต่อการดำเนินกลยุทธ์ของอินเดียในมหาสมุทรอินเดีย

ผ่านการสนับสนุนด้านโลจิสติกส์และการเงินในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานของมัลดีฟส์ อย่างไรก็ตาม

ข้อตกลงนี้มีขอบเขตจำกัดกว่าข้อตกลงเขตการค้าเสรีแบบเต็มรูปแบบ

และให้ความสำคัญในการช่วยเหลือด้านการพัฒนาและความร่วมมือด้านการค้าเป็นหลัก

2. การถอนตัวจากความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP): อินเดียขอถอนตัวจาก RCEP ในปี 2562

โดยให้เหตุผลว่ามีความกังวลถึงผลกระทบต่ออุตสาหกรรมในประเทศจากการแข่งขันของสินค้าที่มาจากจีน

ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความระมัดระวังของอินเดียในการดำเนินนโยบายการเปิดตลาดการค้าเสรีในเอเชีย

3. การกระชับความสัมพันธ์กับตะวันออกกลางและแอฟริกาให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น:

อินเดียเพิ่มความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับกลุ่มประเทศคณะมนตรีความร่วมมือแห่งอ่าวอาหรับ หรือ Gulf Cooperation Council (GCC) ประกอบด้วยสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย คูเวต โอมาน

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ กาตาร์ และบาห์เรน เพื่อจัดทำข้อตกลงความร่วมมือด้านความมั่นคงทางพลังงาน

รวมถึงยังส่งเสริมให้บริษัทอินเดียเข้าดำเนินโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานในแอฟริกา

โดยเฉพาะในสาขาด้านการดูแลสุขภาพ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำหรับผลกระทบจากสงครามการค้าสหรัฐอเมริกาและจีน

ในช่วงแรกอินเดียได้ประโยชน์จากการเข้ามาเติมเต็มช่องว่างห่วงโซ่อุปทานที่เกิดจากความตึงเครียดระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน

การดำเนินงานในสมัยที่สอง (ปี 2019-2024)

ความต่อเนื่องและการขยายนโยบาย

ในสมัยที่สอง โมดิยังคงเน้นให้ความสำคัญกับการดำเนินโครงการเดิม เช่น GST, Make in India และ Digital India แต่ได้มีการปรับนโยบายให้สอดคล้องกับความท้าทายของเศรษฐกิจใหม่ โดยโครงการใหม่จะเน้นการเสริมสร้างการพึ่งพาตนเองในอุตสาหกรรมเชิงกลยุทธ์ ซึ่งรวมถึงสาขาเทคโนโลยี ยาและเวชภัณฑ์ เช่น

- *Atmanirbhar Bharat (นโยบายอินเดียพึ่งพาตนเอง):* เริ่มดำเนินการในปี 2563

เป็นการเปลี่ยนแปลงไปสู่การดำเนินเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเอง ให้ความสำคัญกับการลดการพึ่งพาการนำเข้า และส่งเสริมการผลิตในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมที่สำคัญ เช่น การป้องกันความมั่นคงของประเทศ อิเล็กทรอนิกส์ ยาและเวชภัณฑ์ นโยบายนี้เน้นสร้างความแข็งแกร่งให้ภาคการผลิตภายในประเทศ เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานโลกได้

ในขณะที่นโยบาย Make in India มุ่งเน้นการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ (FDI) นโยบายอินเดียพึ่งพาตนเองเป็นการผลักดันอีกขั้นโดยการส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศและลดการพึ่งพาการนำเข้า ใช้ข้อเคลื่อนในอุตสาหกรรมสาขาเชิงกลยุทธ์ รวมไปถึงอุตสาหกรรมด้านการป้องกันความมั่นคง ซึ่งอินเดียส่งเสริมให้มีการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ทางทหารสำหรับการป้องกันความมั่นคงของชาติ โดยร่วมมือกับบริษัท อย่าง Boeing และ Lockheed Martin

- *โครงการ Production Linked Incentive (PLI) Scheme:*

ออกแบบมาเพื่อกระตุ้นการผลิตในสาขาเฉพาะ (ตัวอย่างเช่น อิเล็กทรอนิกส์ ยาและเวชภัณฑ์) โดยมีการจ่ายผลตอบแทนเป็นแรงจูงใจให้แก่บริษัทตามผลผลิต และสนับสนุนอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก

โครงการนี้ได้เริ่มดำเนินการในปี 2563 โดยบริษัทผู้ผลิตสินค้า Apple อย่าง Wistron, Foxconn และ Pegatron ได้ตกลงที่จะขยายการผลิตสินค้า iPhone ในอินเดียภายใต้นโยบายดังกล่าว

ซึ่งนโยบายนี้ไม่เพียงแต่ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเท่านั้น

ยังมีส่วนช่วยสนับสนุนให้อินเดียกลายเป็นผู้เล่นรายสำคัญในการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของโลกด้วย

ผลกระทบจากโควิด-19

การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของอินเดียอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของอินเดียติดลบเป็นครั้งแรกในรอบ 40 กว่าปีที่ผ่านมา รัฐบาลอินเดียจึงได้ออกมาตรการกระตุ้นและปฏิรูปภายใต้ต้นนโยบายอินเดียพึ่งพาตนเองในการช่วยเหลือฟื้นฟูและวางรากฐานสำหรับความยืดหยุ่นทางเศรษฐกิจในระยะยาว คือ เศรษฐกิจมีเสถียรภาพ มีภูมิคุ้มกัน และเติบโตได้ในกระแสโลกใหม่

สำหรับการปฏิรูปมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเชื่อมต่อระบบดิจิทัล และภาคเกษตรกรรม โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจภายในประเทศ

ผลกระทบของสถานการณ์ยูเครนต่อเศรษฐกิจและการค้าของอินเดีย

วิกฤตการณ์ระหว่างรัสเซียและยูเครนในปี 2565 มีผลกระทบต่ออินเดียอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจและการค้า โดยมีภาพรวมของผลกระทบดังต่อไปนี้

- ราคาพลังงานที่สูงขึ้น

รัสเซียในฐานะผู้จัดหาพลังงานหลักให้กับยุโรป และถูกคว่ำบาตรโดยประเทศตะวันตก ส่งผลให้ราคาน้ำมันและก๊าซทั่วโลกพุ่งสูงขึ้น อินเดียซึ่งพึ่งพาการนำเข้าพลังงานอย่างมาก จึงประสบปัญหาแรงกดดันจากภาวะเงินเฟ้อและการนำเข้าที่มีมูลค่าสูง อย่างไรก็ตาม ใดๆก็ดี

อินเดียได้รับประโยชน์จากข้อเสนอส่วนลดของรัสเซีย

ทำให้มีการเพิ่มการนำเข้าน้ำมันจากรัสเซียมากกว่าร้อยละ 50

รวมถึงมีการกระจายแหล่งพลังงานท่ามกลางราคาตลาดโลกที่ผันผวน

- อัตราเงินเฟ้อของสินค้าอาหาร

ยูเครนและรัสเซียเป็นผู้ส่งออกข้าวสาลีและน้ำมันดอกทานตะวันรายสำคัญ

การเกิดสงครามทำให้การส่งออกหยุดชะงัก

และส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าอุปโภคบริโภคเหล่านี้เพิ่มสูงขึ้นในตลาดโลก

สำหรับอินเดียซึ่งส่วนใหญ่พึ่งพาตนเองในการผลิตข้าวสาลี

ประสบกับแรงกดดันด้านเงินเฟ้อเนื่องจากราคาการนำเข้าสินค้าน้ำมันสำหรับการบริโภคที่เพิ่มขึ้น

รัฐบาลจึงต้องประกาศห้ามส่งออกข้าวสาลีชั่วคราวเพื่อควบคุมราคาสินค้าในประเทศ

และเพื่อให้มั่นใจว่ามีสินค้าเพียงพอสำหรับการบริโภคในประเทศ

- การหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน

ภาวะสงครามทำให้เกิดปัญหาห่วงโซ่อุปทานในตลาดโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสินค้ากลุ่มโลหะ และเคมีภัณฑ์

อินเดียประสบปัญหาการขาดแคลนสินค้าที่เพิ่มขึ้นในสาขาอุตสาหกรรมยานยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์

ที่ต้องพึ่งพาการใช้โลหะและแร่ธาตุหายากจากภูมิภาคดังกล่าว อินเดียจึงต้องเร่งดำเนินการผลิตในประเทศ

และแสวงหาวัตถุดิบทางเลือกที่จัดหาได้จากประเทศพันธมิตรรายอื่นเพื่อลดผลกระทบจากการหยุดชะงักเหล่านี้

- ระบบแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และการชำระเงิน

จากการคว่ำบาตรของตะวันตกที่ทำให้ธนาคารรัสเซียไม่สามารถเข้าถึงระบบชำระเงิน SWIFT

อินเดียและรัสเซียจึงสร้างระบบการค้าในสกุลเงินของประเทศ โดยระบบการจัดการนี้

ทำให้อินเดียสามารถทำการค้ากับรัสเซียได้ โดยเฉพาะในสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น อย่างไรก็ตาม น้ำมัน

ในขณะที่หลีกเลี่ยงการคว่ำบาตร

นโยบายของอินเดียในการรับมือต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น

- การเป็นหุ้นส่วนพันธมิตรทางด้านพลังงานกับรัสเซีย

อินเดียเพิ่มการนำเข้าพลังงานจากรัสเซียในอัตราราคาที่มีส่วนลด

ซึ่งช่วยบริหารจัดการความต้องการด้านพลังงานโดยไม่ได้รับผลกระทบจากราคาโลกที่สูงขึ้น

การกระจายแหล่งพลังงานนี้แสดงให้เห็นถึงแนวทาง การสร้างสมดุลทางด้านนโยบายต่างประเทศของอินเดีย

- การสำรวจแหล่งผลิตทางเลือกสำหรับน้ำมันเพื่อการบริโภคและข้าวสาลี

อินเดียได้มองหาเส้นทางในการนำเข้าน้ำมันเพื่อการบริโภคจากประเทศมาเลเซีย และอาร์เจนติน่า นอกจากนี้ยังมีนโยบายส่งเสริมการผลิตเมล็ดพืชน้ำมันในประเทศ เพื่อเน้นการพึ่งพตนเองในระยะยาว

- การปรับรูปแบบและโครงสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศ (Trade Realignment) และการกระจายความเสี่ยง

อินเดียยังเดินหน้าพัฒนาความร่วมมือทางการค้ากับประเทศอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อลดการพึ่งพาจากแหล่งเดียว

วิกฤตการณ์นี้ทำให้เห็นถึงความจำเป็นของการมีนโยบายการค้าที่มีความยืดหยุ่น

ขับเคลื่อนให้อินเดียสร้างความแข็งแกร่งในกรอบความร่วมมือเศรษฐกิจอินโด-แปซิฟิก (Indo-Pacific

Economic Framework: IPEF) และลดการพึ่งพาห่วงโซ่อุปทานจากแหล่งเดียว อย่าง จีน (Supply Chain

Resilience Initiative: SCRI)

- การพัฒนากลไกการชำระเงินระหว่างรูปีอินเดียและรูเบิลรัสเซีย

อินเดียและรัสเซียได้จัดตั้งระบบการชำระเงินระหว่างรูปีอินเดียและรูเบิลรัสเซีย

เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้าขายระหว่างกันและหลีกเลี่ยงการคว่ำบาตรจากตะวันตกต่อรัสเซีย

กลไกนี้มีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพการค้าและเส้นห่วงโซ่อุปทานกับรัสเซีย โดยเฉพาะสินค้านำเข้าที่สำคัญ

อย่างเช่น น้ำมัน ปุ๋ย และอาวุธยุทโธปกรณ์ด้านการป้องกันความมั่นคง

นโยบายด้านการค้า หลังปี 2562

อินเดียยังคงระมัดระวังในการทำข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศแบบพหุภาคี โดยไม่เข้าร่วม RCEP ในปี

2562เนื่องจากกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อตลาดในประเทศ โดยเฉพาะการแข่งขันในภาคการผลิตกับจีน

1. การสร้างความสัมพันธ์แบบทวิภาคีที่แข็งแกร่ง:

อินเดียยังคงพัฒนาความสัมพันธ์การค้าเชิงกลยุทธ์กับประเทศต่าง ๆ อาทิ ญี่ปุ่น

(ด้านเทคโนโลยีขั้นสูงและความร่วมมือด้านดิจิทัล) ออสเตรเลีย (ข้อตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจ)

และสหรัฐอเมริกา (เน้นด้านการป้องกันความมั่นคงของประเทศ และการพัฒนาเทคโนโลยี)

2. การหลีกเลี่ยงการทำข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศแบบพหุภาคี:

ตามกรอบแนวคิดนโยบายอินเดียพึ่งพาตนเอง อินเดียยังมีท่าทีระมัดระวังในการทำข้อตกลงแบบพหุภาคี

และได้มีการเจรจาใหม่ในข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTAs) ที่มีอยู่แล้ว โดยเน้นการปกป้องสินค้าภายในประเทศ

และปรับปรุงเงื่อนไขให้อ่อนแอ้อำนวยในการส่งออกสินค้าของอินเดีย

การมุ่งเน้นไปที่ภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก: จากความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเอเชีย
อินเดียจึงมีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดมากขึ้นกับกลุ่มประเทศ QUAD (สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย)
ในการป้องกันและดำเนินการค้าเชิงกลยุทธ์เพื่อต่อต้านและถ่วงดุลอิทธิพลของจีน

สำหรับข้อตกลงทางการค้าที่ดำเนินการในช่วงสมัยที่ 2 ได้แก่

- **ข้อตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจและหุ้นส่วนระหว่างอินเดีย - มอริเชียส (India-Mauritius
Comprehensive Economic Cooperation and Partnership Agreement: CEEPA)**

ลงนาม: กุมภาพันธ์ 2564

วัตถุประสงค์: เพื่อให้สิทธิพิเศษแก่มอริเชียสในการเข้าถึงตลาดอินเดีย โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าอาหารแปรรูป
สิ่งทอ และผ้าฝ้าย ขณะที่อินเดียจะเข้าถึงตลาดมอริเชียสในกลุ่มสินค้ายาและเวชภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์ และอื่นๆ
ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์ที่จะทำให้อินเดียขยายตลาดสู่แอฟริกาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

- **ข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจแบบครอบคลุมระหว่างอินเดีย-สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (India - UAE
Comprehensive Economic Partnership Agreement: CEPA)**

ลงนาม: กุมภาพันธ์ 2565 มีผลบังคับใช้ในเดือนพฤษภาคม 2565

วัตถุประสงค์: เพื่อลดอัตราภาษีการส่งออกสินค้าอินเดียไปยังสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ถึงร้อยละ 90
โดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างกันให้บรรลุ 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐภายใน 5 ปีข้างหน้า (ปี
2570) สำหรับสินค้าอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย อัญมณีและเครื่องประดับ สิ่งทอ
อิเล็กทรอนิกส์ ยาและเวชภัณฑ์ ทั้งนี้
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ถือเป็นศูนย์กลางการส่งออกที่สำคัญที่จะช่วยกระจายการส่งออกสินค้าของอินเดียไปยังตลาด
ตะวันออกกลางและแอฟริกาได้มากขึ้น

- **ข้อตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างอินเดีย-ออสเตรเลีย (India-Australia
Economic Cooperation and Trade Agreement: ECTA)**

ลงนาม: เมษายน 2565 มีผลบังคับใช้ในเดือนธันวาคม 2565

วัตถุประสงค์: เพื่อลดอัตราภาษีสำหรับสินค้าหลากหลายชนิด
โดยมีเป้าหมายที่จะขยายมูลค่าการค้าระหว่างกันให้ถึง 45 พันล้านเหรียญสหรัฐ ภายในปี 2570
จากเดิมที่มีมูลค่า 27 พันล้านเหรียญสหรัฐ สำหรับสาขาที่ให้ความสำคัญ ได้แก่ การศึกษา การทำเหมืองแร่
ยาและเวชภัณฑ์ และผ้าฝ้าย นอกจากนี้
ยังเป็นความตกลงที่แสวงหาความร่วมมือในด้านการอำนวยความสะดวกสำหรับการแลกเปลี่ยนหรือเคลื่อนย้าย
ผู้เชี่ยวชาญระหว่างสองประเทศด้วย

- **ข้อตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจแบบครอบคลุมระหว่างอินเดีย-บังกลาเทศ (India-Bangladesh
Comprehensive Economic Partnership Agreement: CEPA) – อยู่ระหว่างการเจรจา**

เริ่มการเจรจา: ปี 2564

วัตถุประสงค์:

มุ่งหวังที่จะรักษาผลประโยชน์ทางการค้าที่บังกลาเทศได้รับในฐานะที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่ได้รับการพัฒนา

น้อยที่สุด และส่งเสริมให้มีการบูรณาการในภาคการผลิตระหว่างอินเดียและบังกลาเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในสาขาสิ่งทอ เกษตร และอิเล็กทรอนิกส์

- ข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างอินเดีย-สหราชอาณาจักร (India-United Kingdom Free Trade Agreement : FTA) – อยู่ระหว่างการเจรจา

เริ่มการเจรจา: ปี 2565

วัตถุประสงค์: ตั้งเป้าหมายที่จะให้มูลค่าการค้าระหว่างกันขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า หรือคิดเป็นมูลค่า 1 แสนล้านเหรียญสหรัฐ ภายในปี 2573 เน้นการลดภาษีสิ่งทอ เครื่องหนัง และชิ้นส่วนยานยนต์จากอินเดีย ขณะที่สหราชอาณาจักรต้องการแสวงหาโอกาสจากภาคบริการในอินเดีย เช่น บริการทางด้านกฎหมาย การเงิน และการศึกษา

- ข้อตกลงการค้าเสรีอินเดีย-สหภาพยุโรป (India-EU Free Trade Agreement) – เริ่มต้นเจรจาใหม่

การเปิดเจรจาใหม่: การเจรจาหยุดชะงักลงในปี 2556 และกลับมาเริ่มต้นเจรจาใหม่ในเดือนมิถุนายน 2565

วัตถุประสงค์: เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสามารถเข้าถึงตลาดได้สะดวก ง่าย และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โดยสินค้าหลักของอินเดีย ได้แก่ สิ่งทอ ยาและเวชภัณฑ์ ขณะที่สินค้าหลักของสหภาพยุโรป ได้แก่ รถยนต์ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาด้านกฎระเบียบ รวมถึงความปลอดภัยของข้อมูล และสิทธิด้านทรัพย์สินทางปัญญาด้วย

- ข้อตกลงการค้าทวิภาคีในสกุลเงินท้องถิ่นระหว่างอินเดีย-รัสเซีย (India-Russia Bilateral Trade Agreement in National Currencies)

เริ่มต้น: ปี 2565

วัตถุประสงค์: เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างสองประเทศโดยการใช้สกุลเงินท้องถิ่น (รูปีอินเดีย และรูเบิลรัสเซีย) ท่ามกลางการคว่ำบาตรของรัสเซีย เพื่อหลีกเลี่ยงการค้าที่ใช้สกุลเงินเหรียญสหรัฐ ลดความเสี่ยงที่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยน

และเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างสองประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

โดยเน้นสาขาการป้องกันความมั่นคงประเทศ น้ำมันเชื้อเพลิง และสินค้าเกษตร

ที่ทำให้อินเดียมีความมั่นคงปลอดภัยในการจัดหาพลังงานและอาวุธยุทโธปกรณ์ทางทหาร

สำหรับข้อตกลงที่น่าจับตามองอื่นๆ ได้แก่

- India-Japan-Australia Supply Chain Resilience Initiative: SCRI

เริ่มต้น: เดือนกันยายน 2563

ประเทศสมาชิก: อินเดีย ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย

วัตถุประสงค์: เพื่อลดการพึ่งพาจีนและกระจายห่วงโซ่อุปทานในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก

โดยสาขาสินค้าที่ให้ความสำคัญและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อสร้างความยืดหยุ่นทางการค้า ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ ชิ้นส่วนยานยนต์ ยาและเวชภัณฑ์

- Indo-Pacific Economic Framework (IPEF)

เริ่มต้น: ปี 2565

ประเทศสมาชิก: อินเดีย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย เกาหลีใต้ และประเทศในภูมิภาคอินโด-แปซิฟิกอื่น ๆ

วัตถุประสงค์: เพื่อรักษาความมั่นคงของห่วงโซ่อุปทาน และส่งเสริมมาตรฐานการค้าแบบดิจิทัล

โดยกรอบความร่วมมือนี้จะเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน กฎระเบียบของเศรษฐกิจดิจิทัล

และแนวทางการค้าที่เป็นธรรม

การเข้าร่วมของอินเดียมุ่งให้ความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับพันธมิตรในภูมิภาค

เพื่อตอบโต้อิทธิพลทางเศรษฐกิจของจีนที่เพิ่มขึ้น

- India-Africa Forum Summit Initiatives

ประเทศที่มีส่วนร่วม: อินเดีย และประเทศในภูมิภาคแอฟริกาจำนวนกว่า 50 ประเทศ

วัตถุประสงค์: มุ่งหวังที่จะสร้างตลาดให้กับสินค้าอินเดีย และทำให้อินเดียเป็นพันธมิตรในการพัฒนาแอฟริกา

โดยจัดหางบประมาณและผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจของแอฟริกา

โดยให้ความสำคัญกับสาขาอุตสาหกรรมยาและเวชภัณฑ์ เทคโนโลยี และเครื่องจักรกลทางการเกษตร

การเปลี่ยนแปลงนโยบายและความท้าทาย

- การเปลี่ยนแปลงแนวทางการดำเนินเศรษฐกิจ

การดำเนินเศรษฐกิจในสมัยที่สองของโมดีแสดงให้เห็นถึงการเอนเอียงไปสู่การปกป้องการค้าภายในประเทศมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับแนวทางการดำเนินเศรษฐกิจในสมัยแรกที่มีความเป็นสากลมากกว่า นโยบาย

Atmanirbhar Bharat หรืออินเดียพึ่งพาตนเอง

เน้นการสร้างศักยภาพในประเทศมากกว่าการมีส่วนร่วมกับระบบการค้าเสรี

โดยมุ่งหวังที่จะสร้างอุตสาหกรรมของอินเดียให้แข็งแกร่ง และทำให้เกิดความมั่นคงกับระบบห่วงโซ่อุปทาน

อย่างไรก็ตาม

ในการปกป้องการค้าภายในประเทศของอินเดียต้องเผชิญกับความท้าทายในการสร้างสมดุลกับพันธมิตรระหว่างประเทศ รวมถึงความต้องการเงินทุนและเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

ตั้งแต่ปี 2557 อินเดียได้ดำเนินมาตรการหลายอย่างเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศ ลดการพึ่งพาการนำเข้า และส่งเสริมการผลิตในประเทศ โดยมีรายละเอียดการดำเนินมาตรการที่สำคัญ ดังนี้:

1. ปี 2557 – 2559: ภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด

o อินเดียเริ่มเข้มงวดในการดำเนินมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ เช่น

เงินและเกาหลีใต้ โดยสินค้าเหล็ก เคมีภัณฑ์

และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์บางรายการที่ตรวจพบว่ามี การนำเข้าในราคาที่ต่ำซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตในประเทศ

2. ปี 2560: การบังคับใช้ภาษีสินค้าและบริการ (GST)

○ แม้จะไม่ได้เป็นการปกป้องภายในประเทศในทางตรง โดยภาษี GST มีส่วนช่วยในการรวบรวมและควบคุมการเก็บภาษีนำเข้าให้เป็นระบบ และโปร่งใสสำหรับสินค้านำเข้าในทางอ้อมภาษี GST ช่วยสนับสนุนผู้ผลิตในประเทศในการเพิ่มภาระภาษีมาตรฐานให้กับสินค้านำเข้า

3. ปี 2561: การเพิ่มอัตราภาษีนำเข้า

○ รัฐบาลได้เพิ่มภาษีนำเข้าในสินค้าประเภทอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (โทรศัพท์มือถือ และชิ้นส่วน) ชิ้นส่วนยานยนต์ รองเท้า และเฟอร์นิเจอร์ เพื่อกระตุ้นการผลิตในประเทศและลดการพึ่งพาการนำเข้า โดยเฉพาะจากจีน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมนโยบาย Make in India

4. ปี 2562: การเพิ่มอัตราภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าที่ไม่จำเป็น

○ อินเดียเพิ่มอัตราภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าที่ไม่จำเป็นหลายรายการ ครอบคลุมถึง ของเล่น อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และสินค้าอุปโภคบริโภคอื่นๆ โดยมีอัตราร้อยละ 10 - 20 เพื่อลดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและส่งเสริมการผลิตภายในประเทศ

5. ปี 2563: นโยบายอินเดียพึ่งพาตนเอง และข้อจำกัดในการนำเข้าสินค้าจากจีน

○ เพื่อตอบสนองต่อความตึงเครียดจากจีนที่เพิ่มขึ้น อินเดียจึงจำกัดการลงทุนจากจีน และระงับการใช้แอปพลิเคชันมือถือจากจีนจำนวนมาก รวมถึงเพิ่มมาตรการทางภาษีและมาตรการที่มีโทษสำหรับสินค้าจีนมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ ยาและเวชภัณฑ์

6. ปี 2564: Production Linked Incentive (PLI) Scheme

○ เป็นโครงการที่กระตุ้นแรงจูงใจทางการเงินโดยตรงสำหรับสาขาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ต้องการส่งเสริมการผลิตในประเทศ ลดการพึ่งพาการนำเข้า และสร้างความสามารถทางการแข่งขันในสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ยาและเวชภัณฑ์ ยานยนต์ และสิ่งทอ เพื่อลดความต้องการนำเข้าสินค้าในกลุ่มดังกล่าว

7. ปี 2565: การเพิ่มอัตราภาษีศุลกากรและข้อจำกัดเพิ่มเติม

○ อินเดียยังคงเพิ่มขึ้นอัตราภาษีสินค้าอย่างต่อเนื่อง สำหรับสินค้าแผงโซลาร์เซลล์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และของเล่น เพื่อปกป้องผู้ผลิตภายในประเทศ มาตรฐานการควบคุมคุณภาพแบบใหม่ถูกนำมาใช้กับการนำเข้าสินค้าหลายรายการ เพื่อลดการนำเข้าสินค้าที่มีคุณภาพต่ำ และอาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ

การปรับนโยบายทางการค้า

แนวทางการค้าของอินเดียเริ่มมีความชัดเจนมากขึ้น

โดยสะท้อนให้เห็นจากท่าทีที่ระมัดระวังต่อข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA)

ที่อาจทำให้อุตสาหกรรมภายในประเทศเสียเปรียบ การปฏิเสธที่จะเข้าร่วมข้อตกลงแบบพหุภาคี อย่าง RCEP แสดงถึงการปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศและข้อกังวลในการเข้าถึงตลาด นอกจากนี้

อินเดียยังเรียกร้องให้มีการปฏิรูปนโยบายขององค์การการค้าโลกในการกำหนดเงื่อนไขที่ดีกว่าสำหรับประเทศกำลังพัฒนา อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี

แนวโน้มการปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศยังมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของอินเดียในระยะยาว

บทสรุป: ความต่อเนื่องและความแตกต่างของนโยบายเศรษฐกิจและการค้า

ความพยายามบูรณาการและกระจายห่วงโซ่อุปทานของโลก

ปี 2557 - 2562:

- เน้นให้เงินเป็นทางเลือก: เริ่มให้ความสำคัญกับการลดการพึ่งพาการนำเข้าจากจีน

โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ยาและเวชภัณฑ์

- จุดเริ่มต้นของแนวคิดในการสร้างความยืดหยุ่นของห่วงโซ่อุปทาน:

โดยเริ่มเปิดการเจรจากับญี่ปุ่นและออสเตรเลียเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของห่วงโซ่อุปทานที่มีความเสี่ยงสูง ครีดยจากสถานการณ์การค้าโลก แม้ว่าจะยังไม่มีข้อตกลงความร่วมมือเป็นพันธมิตรกันอย่างเป็นทางการ

ปี 2562 - 2567:

- เกิดความตกลงด้านความยืดหยุ่นของห่วงโซ่อุปทาน (SCRI): โดยร่วมกับญี่ปุ่นและออสเตรเลียในปี 2564 เพื่อลดการพึ่งพาจีน สร้างความมั่นคงปลอดภัยและเกิดการกระจายของระบบห่วงโซ่อุปทาน

- เดินหน้าเจรจาข้อตกลงความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและการค้า:

อินเดียเร่งรัดการทำข้อตกลงทางการค้าแบบทวิภาคีเพื่อกระจายการนำเข้าและส่งออก

โดยให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมเคมีคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์

นโยบายเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับนวัตกรรมเทคโนโลยีและดิจิทัล

ปี 2557 - 2562:

- นโยบาย Digital India (ปี 2558): มุ่งหวังที่จะปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางด้านดิจิทัล

การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และความรู้ด้านดิจิทัล

เพื่อรองรับการเติบโตของระบบการชำระเงินแบบดิจิทัลและอีคอมเมิร์ซ

- ระบบการชำระเงินโดยการโอนระหว่างธนาคารผ่านโทรศัพท์มือถือ (Unified Payments Interface: UPI): เริ่มเปิดตัวในปี 2559 และกลายเป็นนวัตกรรมสำคัญของการชำระเงินแบบดิจิทัล ส่งเสริมการเข้าถึงทางการเงิน และการสร้างแพลตฟอร์มสำหรับทำธุรกรรมทางการค้า

ปี 2562 - 2567:

- การขยายโครงสร้างพื้นฐานของการชำระเงินแบบดิจิทัล: เพิ่มรายการธุรกรรมดิจิทัลผ่านระบบ UPI มากขึ้น โดยพบว่ามีการทำรายการธุรกรรมผ่านระบบดิจิทัลในกลุ่มร้านค้าปลีกท้องถิ่นเพิ่มขึ้นในทิศทางบวก
- การขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ต BharatNet: ส่งเสริมการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ชนบท สนับสนุนการเข้าถึงตลาดในพื้นที่ชนบทผ่านการตลาดแบบอีคอมเมิร์ซและดิจิทัล

นโยบายและการปฏิรูปการส่งออกสินค้าเกษตร

ปี 2557 - 2562:

- โครงการ Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana (ปี 2559): เป็นการประกันผลผลิตทางการเกษตรที่มุ่งเน้นให้เกษตรกรมีเสถียรภาพทางรายได้ และเป็นการสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรในทางอ้อม
- การผ่อนคลายนโยบายการส่งออก: การลดข้อจำกัดในการส่งออกสินค้าเกษตรที่สำคัญ เช่น ข้าว และน้ำตาล เพื่อกระตุ้นการค้าระหว่างประเทศผ่านการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรในปี 2561

ปี 2562 - 2567:

- นโยบายการส่งออกสินค้าเกษตร: เป็นการดำเนินการต่อเนื่องในสมัยที่สอง โดยตั้งเป้าหมายที่จะส่งออกสินค้าเกษตรเพิ่มเป็นสองเท่าภายในปี 2567
- การปรับปรุงการส่งออกข้าวสาลีและน้ำมันพืช: เพื่อตอบสนองต่อภาวะขาดแคลนอุปทานในตลาดโลก (จากวิกฤตการณ์รัสเซีย - ยูเครน) แต่ขณะเดียวกันยังคงรักษาปริมาณสินค้าให้มีเพียงพอสำหรับการบริโภคภายในประเทศ
- การจำกัดการส่งออกน้ำตาลเพื่อให้ในการผลิตเอทานอล

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระเบียงเขตเศรษฐกิจ

ปี 2557 - 2562:

- โครงการ Sagarmala (ปี 2558): มุ่งเน้นปรับปรุงท่าเรือและโครงสร้างพื้นฐานชายฝั่งให้ทันสมัย เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้า

- โครงการ Bharatmala Pariyojana (ปี 2560):

เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่เน้นปรับปรุงเส้นทางการเชื่อมต่อทางบก

ส่งเสริมระบบโลจิสติกส์การค้าให้สามารถเคลื่อนย้ายสินค้าได้อย่างราบรื่นและคล่องตัวมากขึ้น

ปี 2562 - 2567:

- การขยายโครงการ Bharatmala และ Sagarmala: เป็นการลงทุนต่อเนื่องในโครงการดังกล่าว เพื่อให้โครงการที่มีอยู่เสร็จสิ้นโดยสมบูรณ์

โดยเฉพาะในเรื่องของการปรับปรุงระบบโลจิสติกส์และระเบียบการค้าให้มีประสิทธิภาพ

- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ (Logistics Efficiency Enhancement Program: LEAP): เพื่อลดต้นทุนทางด้านโลจิสติกส์ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางการค้า

การปฏิรูประบบการเงินการธนาคาร

ปี 2557 - 2562:

- โครงการ Pradhan Mantri Jan-Dhan Yojana (PMJDY) ปี 2557:

การขยายให้ประชากรกว่าล้านคนเข้าถึงระบบธนาคาร และสนับสนุนการทำรายการธุรกรรมแบบดิจิทัล

- โครงการ Mudra Yojana (ปี 2558): เน้นจัดหาสินเชื่อสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก

เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการและการค้าทางอ้อม

ปี 2562 - 2567:

- การรวมกลุ่มภาคธนาคาร:

การรวมธนาคารภาครัฐเพื่อสร้างความแข็งแกร่งและความมีเสถียรภาพให้แก่ภาคการธนาคาร

- การผลักดันบริการการเงินแบบดิจิทัล: ดำเนินการพัฒนาและขยายระบบ UPI อย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและธุรกิจในพื้นที่ชนบทสามารถทำธุรกรรมได้สะดวกและราบรื่นยิ่งขึ้น

การผลักดันการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)

ปี 2557 - 2562:

- นโยบายการผ่อนคลายนโยบาย FDI: สำหรับสาขาอุตสาหกรรมด้านการป้องกันความมั่นคง การรถไฟ และอีคอมเมิร์ซ ได้มีการเปิดเสรีสำหรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

- ให้ความสำคัญกับคู่ค้าที่เป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจด้าน FDI: เน้นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ได้แก่ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และประเทศในแถบยุโรป เพื่อกระจายแหล่งการลงทุนจากต่างประเทศ

ปี 2562 - 2567:

- การเพิ่มการทบทวนการลงทุน FDI จากประเทศเพื่อนบ้าน (ปี 2563): มีการทบทวนการลงทุนจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดการพึ่งพาการลงทุน FDI จากประเทศจีน
- โครงการ Production Linked Incentive (PLI) schemes: เพื่อชักจูงให้หลายอุตสาหกรรมเข้ามาลงทุน FDI ในภาคการผลิต

การทูตเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทวิภาคี

ปี 2557 - 2562:

- ดำเนินการทูตแบบทวิภาคีเชิงรุกกับตลาดหลัก: เน้นสร้างสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับประเทศ อย่าง สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป เพื่อกระจายตลาด
- สร้างความร่วมมือกับ BRICS และ องค์การความร่วมมือเซี่ยงไฮ้ (Shanghai Cooperation Organization: SCO): อินเดียใช้ BRICS และ SCO เป็นแพลตฟอร์มในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจกับรัสเซีย บราซิล และจีนให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น

ปี 2562 - 2567:

- ส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศในแถบอินโด-แปซิฟิก: เสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศ อย่าง ออสเตรเลีย และญี่ปุ่น ผ่านความร่วมมือ SCRI
- เดินหน้าจัดทำข้อตกลง CEPA และ ECTA: มีการทำข้อตกลงกับสหรัฐอเมริกา ทรัมป์ และออสเตรเลีย ในปี 2565 ซึ่งเป็นสัญญาณที่แสดงถึงการให้ความสำคัญกับการสร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ และการสร้างสมดุลทางการค้า

การดำเนินการด้านความมั่นคงด้านพลังงานและพลังงานทดแทน

ปี 2557 - 2562:

- โครงการ National Solar Mission Expansion: ส่งเสริมการเพิ่มกำลังการผลิตพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายการดำเนินงานด้านพลังงานทดแทนของอินเดีย
- โครงการ International Solar Alliance (ISA) Initiative (ปี 2558): ส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ และลดการพึ่งพานำเข้าสินค้า น้ำมันเชื้อเพลิงจากฟอสซิล
- โครงการ Global Bio-Fuel Alliance (GBA): โดยตั้งใจที่จะปรับปรุงเชื้อเพลิงชีวภาพโดยใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ให้เกิดการใช้ประโยชน์เชื้อเพลิงชีวภาพอย่างยั่งยืน โดยมีการกำหนดมาตรฐานและการรับรองโดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในหลายภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม

ปี 2562 - 2567:

- การพึ่งพาตนเองทางด้านพลังงาน (ปี 2563): ให้ความสำคัญกับแหล่งพลังงานภายในประเทศ และพลังงานหมุนเวียนมากขึ้น
- การขยายระเบียบพลังงานสีเขียว: ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนส่งถ่ายพลังงานหมุนเวียน และเพิ่มศักยภาพในการส่งออกเทคโนโลยีสีเขียว
- การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDG) ในปี 2573

นโยบายด้านการพัฒนาและสร้างทักษะแรงงาน

ปี 2557 - 2562:

- โครงการ Skill India และ PM Kaushal Vikas Yojana: เป็นโครงการที่เปิดตัวขึ้นเพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะในอุตสาหกรรมสำคัญ เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมในประเทศและการส่งออก
- โครงการ Start-Up India (ปี 2559): กระตุ้นให้เกิดการลงทุนในการประกอบธุรกิจ สร้างโอกาสในการทำงาน และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนานวัตกรรม

ปี 2562 - 2567:

- ดำเนินโครงการส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงานอย่างต่อเนื่อง: เน้นอุตสาหกรรมที่มีความเชื่อมต่อกับโครงการ PLI เช่น อิเล็กทรอนิกส์ และสิ่งทอ เพื่อให้การฝึกอบรมทักษะตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรม
- สนับสนุนระบบเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากงานแบบครั้งคราว หรืองานที่รับจ้างแล้วจบไป (Gig Economy) และทักษะทางด้านดิจิทัล: ปรับปรุงโปรแกรมการฝึกอบรมทักษะแรงงานให้รองรับรูปแบบการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ และการสร้างทักษะด้านดิจิทัล หลังจากการแพร่ระบาดโควิด-19

ทั้งนี้ ตลอดระยะเวลาที่โมดีเข้าดำรงตำแหน่งผู้นำของรัฐบาลอินเดีย

ได้มีการดำเนินนโยบายที่มีความแน่นอนอย่างต่อเนื่อง เช่น GST และการผลักดันด้านดิจิทัล

เพื่อผลักดันให้เศรษฐกิจอินเดียให้ทันสมัย อย่างไรก็ตาม

การปรับนโยบายสู่การพึ่งพาตนเองสะท้อนให้เห็นถึงการปรับตัวให้ทันต่อความท้าทายใหม่ที่เกิดขึ้น อาทิ ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก และความอ่อนแอของระบบห่วงโซ่อุปทานในตลาดโลก

การรักษาความสมดุลของอินเดียระหว่างความพึ่งพาตนเองและการมีส่วนร่วมในระดับนานาชาติบ่งบอกถึงแนวโน้มของความระมัดระวังในกระแสโลก โดยมุ่งเน้นไปที่การปกป้องอุตสาหกรรมเชิงยุทธศาสตร์

ในขณะที่ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์แบบทวิภาคีกับประเทศคู่ค้าที่คัดสรรแล้ว

เพื่อกำหนดเส้นทางเศรษฐกิจของอินเดีย ในการรักษาสมดุลการเติบโตภายในประเทศ

ควบคู่ไปกับการควบคุมการค้า การผลิต และการลงทุนที่สอดคล้องกับตลาดโลก

โดยสรุปแล้ว แนวทางนโยบายโดยรวมในช่วงวาระแรกของรัฐบาล BJP
จึงเป็นการมุ่งเน้นไปที่การผลักดันการปฏิรูปประเทศและเศรษฐกิจ โดยในวาระสมัยที่สอง
ได้ปรับเปลี่ยนมาเน้นการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งและปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองเจนไน
มกราคม 2568

แหล่งอ้างอิง

- 3 years of Modi govt: 6 economic policies that have made BJP stronger, harder to defeat, Business Today, 16 May 2017
<https://www.businesstoday.in/>
- Three years of Modi government: 7 major policies and campaigns, India Today, 11 August 2018
<https://www.indiatoday.in/>
- Nine years of Modi government: What India witnessed & how its economy has changed, The Economic Times, 27 May 2023
<https://economictimes.indiatimes.com/>
- 8 years, 8 indicators: How economy fared under Modi government, Times of India, 30 May 2022
<https://timesofindia.indiatimes.com/>
- Anti-dumping duties, countervailing duties altered to put brakes on cheap imports, Economic Times, 3 February 2021
<https://economictimes.indiatimes.com/>
- 26 important schemes launched by Narendra Modi government, India Today, 27 August 2019
<https://www.indiatoday.in/>
- India's trade policy enhanced, Financial Express, 29 July 2024
<https://www.financialexpress.com/>
- PM gives a clarion call for Atmanirbhar Bharat, PIB, 12 May 2020
<https://www.pib.gov.in/>
- Russia-Ukraine crisis: how is India affected? The Hindu, 4 February 2022
<https://www.thehindu.com/>
- One year of Russia-Ukraine War: How the conflict impacted Indian economy
<https://timesofindia.indiatimes.com/>
- Trade Agreements
<https://www.commerce.gov.in/>
- List of All Schemes Launched by Modi Govt from 2014 to 2021 & Details
<http://pmyojanascheme.in/>
- Why India is one of world's most protectionist countries, 11 April 2019
<https://www.bbc.com/>

- Resurgence of Protectionism in India: Why it is a Worrying Signal?, CPPR, 31st December 2020
<https://www.cppr.in/>
- How India's Economy Has Fared under Ten Years of Narendra Modi, United Nations University, 7 May 2024
<https://unu.edu/>
- National Policy on Skill Development, PIB, 20 March 2020
<https://pib.gov.in/>
- India signs trade agreement with EFTA: Why it marks a shift, could be a template for bigger deals, Indian Express, 11 March 2024
<https://indianexpress.com/>
- Explained: The economic implications of India opting out of RCEP, Indian Express, 26 November 2020
<https://indianexpress.com/>
- India's Four Path-Breaking Initiatives: Response Of The World (Part I) – Analysis, Eurasia Review, 14 December 2023
<https://www.eurasiareview.com/>
- 10 years of Modi govt: How has the Indian economy fared?, Firstpost, 26 May 2024
<https://www.firstpost.com/>
- India, Japan, Australia launch supply chain resilience initiative, may be expanded based on consensus, Economic Times, 28 April 2021
<https://economictimes.indiatimes.com/>
- India's foreign economic policy under Modi: negotiations and narratives in the WTO and beyond, Springer, 2 February 2021
<https://link.springer.com/>
- India Rethinking its FDI Policy Stance with China: What We Know, Support4partnership
<https://support4partnership.org/>
- Fdi From Neighbouring Countries, PBI, 16 March 2022
<https://pib.gov.in/>
- The ten big policy plays: Key economic initiatives India has seen under Modi from 2014 to 2024, Economic Times, 2nd February 2024
<https://economictimes.indiatimes.com/>